

HANNE VALTARI

Valmis paketti

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

© Hanne Valtari ja Kustannusosakeyhtiö Otava 2025

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

ISBN 978-951-1-50139-8

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2025

1. joulukuuta, sunnuntai

Kullanvärinen silkkinauha hivelee sormiani, kun koetan kieputtaa siitä rusettia paljaan vatsani ympärille. Kaksi hiirenkorvaa, toinen korva toisesta läpi ja kiristys. Kieleni livahtaa vasempaan suupieleen, kun yritän varovasti muotoilla korvia vähän pulleamiksi. Äh, lopputulos näyttää yhä edelleen veltolta ja tympään-tyneeltä kuin ruuhkabussissa matkustava väki kaamosaikaan. Nauha alkaa rispaantua hikisissä käsissäni syhertämiseni jäljiltä.

Olisipa kolmekymmentä vuotta sitten rusetin tekemistä ollut opettamassa YouTube eikä päiväkodin Maikki. Nyt olen ikuisesti tuomittu tekemään rusetit kuten neljävuotias.

Ovi kolahtaa, ja vedän nopeasti mekonhelman alas ja tungen silkkinauhan vaatekaappiin villapaitojeni alle. Alakerrasta kuuluu iloista puheenpulputusta, kun seisahdan vielä kokovartalo-peilin eteen, käännyn sivuttain, pullistan vatsaa ja vedän mohairmekkoni pinkeäksi vatsani ympärille. Silitän vatsaa hellästi ja päästän sitten mekon kankaan laskeutumaan. Tuntuu, että samalla suupieleni laskevat millin pari.

Huokaisen, mutta kohennan sitten ryhtiäni ja nappaan lipaston päältä kauppakeskuksen juhlatarvikekaupasta silkkinauhan lisäksi ostamani glitteriset strösselit.

Lumi tulee vastaan portaikossa. Hänellä on yhä yllään violetti yksisarviskuvioinen villahaalari ja kypärämyssy, joka on ollut

samaa sävyä villahaalarin kanssa ennen kohtaamistaan Helsingin talven kanssa. Lumin raidallinen villasukka on mytyssä. Miten lapsi voikin pomppia kuin vieteri, ilman että puolittain jalasta pois livennyt sukka häiritsee häntä yhtään? Toinen villasukka on jäänyt jonnekin, luultavasti kenkään. Pitää muistaa ottaa se sieltä kuivumaan, ettei sitä huomaa vasta huomenna aamukiireessä.

”Katso äiti, katso!” Lumi sanoo ojentaen käsissään olevaa keppiä kuin harvinaislaatuista aarretta. ”Isi sanoi, että voidaan koristella sekin jouluiseksi!”

Puren huulta, etten irvistäisi. Mädältä haisevia ja limaisen liejuisia keppejä kulkeutuu meille sisään samalla tahdilla kuin salakuljetan niitä ulos. Ennen kuin sain lapsen, luulin vain koirien innostuvan kepeistä, mutta vähänpä tiesin. Lapset eivät sentään järsi keppejä, tietääkseni.

”Sehän on hauska idea”, saan puristettua itsestäni. Lumin kasvot hehkuvat innosta hänen kuultuaan vastaukseni, ja hän alkaa höpöttää kepillä innoissaan sen tulevasta jouluasusta. ”Saat kaikista hienoimmat joulupallot, ja väritän sulle hienon tukan ja glitteriä laitetaan kans tuhat kilo!”

Pariton sukka lätkii lattiaa Lumin hypähdellessä keppi kädesään keittiöön. Sydämeni on kipristyä rusinaksi rakkaudesta, jota tuota pientä ihmeellistä olentoa kohtaan tunnen. Ajatella, jos tämä rakkauden määrä tästä tuplaantuisi, ehdin miettiä, kunnes muistan:

”Lumi, ihan ensimmäisenä käsipesulle!” Sitten mietin ruskean epämääräisen mönjän kuorruttamaa keppiä ja huokaisen hiljaa. ”Vaikka mitäpä sillä väliä.”

Ville seisoo keittiön pöydän ääressä ja tyhjentää nuhjuisesta kangaskassista ruokaostoksia pöydälle. Kaurapuuroa, ruisleipää, hummusta, mandariineja, pakastemustaherukoita, tökillinen glögiä ja valmispiparitaikina.

”Ai sä ehdit käydä kaupassakin”, sanon ja nojaudun hänen selkäänsä vasten. Hän tuoksuu eukalyptukselle ja jollekin syvän mehevälle, kuin sammaleelle. Miten hän onnistuukin tuoksumaan aina vähän metsältä täälläkin, Vallilassa, itäisessä kanta-kaupungissa.

”Joo, piipahdin nopeasti Alepassa kotimatalla”, Ville sanoo ja kääntyy minuun päin. Halaus on tuttu, turvallinen ja lämmin. ”Otin vain jotain aamuksi ja sitten nää tärkeimmät”, hän jatkaa, laskee käsistään pöydälle piparitaikinapaketin ja glögin ja alkaa kaivaa astiakaapin ylähylyä.

”Löytyipäs”, hän ähkäisee hymyillen ja jatkaa: ”On kyllä ihan älytöntä, että pidetään kaapissa tilaa viemässä tällaisia mukeja, joita käytetään vain jouluaikaan ja joiden metallipidikkeitä ei edes voi pestä pesukoneessa. Eikä mun sormet edes mahdu mukien korvista kunnolla läpi, tosi kätevää!” hän sanoo ja roikottaa malliksi yhtä mukeista ilmassa vain etusormensa pään varassa.

”Lopeta, ne ovat mun isoäidin vanhoja”, huudahdan ja nap-paan hädissäni mukin pois Villeltä. ”Ethän sä käytä sun perhoskalastusjuttujakaan kuin pari kertaa vuodessa, mutta silti ne kepa-kot kaatuvat niskaan joka kerta, kun haen ullakon häkkivarastosta jotain”, sanon ja hypistelen lasista mukia suojaavaa messinkistä pidikettä.

”Hei anteeksi, en mä nyt tosissani ollut, kunhan kiusoittelin”, Ville lepyttelee ja kietoo kätensä ympärilleni. ”Jos ei glögiä juotaisi just näistä mukeista, sehän olisi yhtä väärin kuin juoda glögi ilman rusinoita ja manteleita”, hän lisää, mutta kurtistan silti kulmiani. Joului ei ole leikin asia, ei etenkään joulukuun ensimmäisenä, kun joulusuunnitelmat ja -valmistelut ovat vielä ihan leväl-lään.

”Oikeasti muru, enhän mä edes olisi saanut elämäni glögistä nauttimisen jaloa taitoa, ellen ensin olisi saanut elämäni sua”,

Ville jatkaa ja ottaa käteni hellän kysyvästi käsiensä väliin. Ja sitten, miten se kehtaakin, vääntää kasvoilleen ilmeen kuin hömöllä prinssillä siinä Lumin rakastamassa animaatioelokuvassa. Senkin, käyttää kahdenkeskistä vitsiä juuri nyt, kun haluaisin vähän vielä murjottaa! Hän tietää kyllä, etten kestä tuota ilmettä purskahtamatta nauruun.

Kikatan ja painan pääni hänen lämpöä huokuvaan kainaloonsa. ”Joo, anteeksi, oon ollut jotenkin vähän herkillä viime aikoina. Töissä tuotanto seisoo, kun pitäisi äkkiä löytää uusi juontaja sen paljastuneen keissin jäljiltä”, sanon ja huokaisen syvään. ”Ja yhtäkkiä on mun lempiaika vuodesta, enkä ole ehtinyt vielä edes lukea yhtään joululehteä filistelläkseni ja inspiroituakseni. Etenkin nyt kun on luvassa ensimmäinen joulumiinä meillä täällä kotona. Sitten vielä se viime viikon pettymys, taas...”, niiskautan jonnekin Villen merinokerrastopaidan uumeniin.

”Ei se mitään, mä ymmärrän kyllä. Tää on ollut raskasta meille molemmille. Pitää koittaa olla stressaamatta asioista, joille ei mitään voi, ja nauttia niistä, joista nauttia voi. Hyvä tästä tulee, joulusta ja kaikesta!” Ville sanoo topakasti virnistäen. ”Mutta se ei ole perhokalastusta, vaan perhokalastusta. Ja kyllä mä käyn kalassa ainakin yhtä monta kertaa vuodessa kuin juon glögiä näistä mukeista!”

Muksautan Villeä kevyesti kylkeen, nousen varpaileni ja moiskautan hänelle suukon. Olohuoneesta kuuluu kolinaa ja sitten Lumin topakka toru: ”Ei saa Keppi leikkiä toisten Lego-linnoissa, niin että ne menevät rikki!”

Hymähdän ja alan etsiä keittiön aterinlaatikon kaaoksesta piparimuotteja. Ainakin kaksi muottia pitäisi jossain olla. Muumi-peikon muotoinen, jolla tehdyistä pipareista häntäosa aina palaa mustaksi uunissa, sekä kuhmuraiseksi kulunut ja vähän ruostunut sydän, jolla olen tehnyt pipareita jo lapsena yhdessä isoäidin kanssa.

Minun lapsuudenperheessäni jouluku on ollut aina vuoden isoin juhla. Siihen valmistauduttiin pitkän syksyä ostamalla lahjoja, miettimällä aattoillan menua yhdessä suvun kanssa ja laittamalla joululikkööri jo hyvissä ajoin tekeytymään. Ja jokainen komero, lipaston laatikko ja kaapin päällinen todellakin puunattiin putipuhutuksi. Joulua ei vietetä komerossa, mutta joulu kuuluu ihan kaikille, komerollekin!

Niin kauan, kun isoäiti vielä asui Töölössä, vietimme joulua hänen luonaan. Meillä Espoossa oli oma piha ja minulla oma huone, mutta isoäidin kodissa oli taikaa. Isoäidin kodin huoneet olivat niin isot, korkeat ja avarat, että niissä sipsutellessani tunsin itseni kuninkaalliseksi. Kattokruunuista lankeava valo oli heikkoa, mutta siinä oli samanlaista hiljaista arvokkuutta kuin isoäidin sormuksin koristelluissa heiveröisissä käsissä. Ulkoa kantautuva raitiovaunujen kolina saa minussa yhä edelleen aikaan lämpöisen ja turvallisen olon.

Yksi lempiasioistani joulun valmistelussa oli testailla erilaisia kattauksia isoäidin kanssa. Ensimmäin valitsimme mahonkisesta liinavaatekaapista pellavaliinan, jonka mankeloimme ja levitimme kahdestaan ruokailuhuoneen pitkän pöydän ylle. Sitten avasimme ruokailuhuoneen seinustalla tassuillaan seisovan raskaan kaapin ovet. Se näkymä sai joka kerta henkeni hetkeksi salpautumaan ihastuksesta. Pinoittain erilaisia lautasia, erikokoisia ja -näköisiä kristallilaseja, tarjoiluastioita, kahvikuppeja asetteineen, kynttilänjalvoja, kaatimia ja kukkavaaseja.

Hatturasioissa kaapin päällä olivat kynttilät ja erilaiset kangasservietit. Kynttilöistä omat suosikkini olivat kiemuraiset ja punaiset, mutta kokeilimme kattaukseen muitakin: kultaisia huikean pitkiä kynttilöitä, havunvihreitä kruunukynttilöitä, valkoisia lumiukkokoristeisia pöytäkynttilöitä ja hopeisena hehkuvia tuikkuja. Serviettien kanssa ei valintaa jouluisin tehty, sillä se oli selvä:

valkoiset pellavaiset servietit, joihin isoäiti oli nuoruudessaan kirkonut hennot kuusenoksakoristeet.

Se kaappi oli käytävä minun Narniaani, ovi joulun taikamaahan.

Ei lapsuudenperheeni ole koskaan ollut erityisen uskonnollinen. Kuuluimme kirkkoon, koska niin nyt vain oli tapana. Mutta luulin pitkään, että kirkko on paikka, josta voi ostaa hääjuhlapaketin, vähän kuin McDonald'silta synttär juhlapaketin.

Isoäidin kanssa kävimme kyllä Töölön kirkossa laulamassa joululauluja. Istuimme puisilla penkeillä vieretysten, isoäiti ja minä, ja täpötäynnä oleva kirkkosali lauloi korkealla olevaa kattoa vielä ylemmäs. Minä lauloin antaumuksella mukana, mutta en voinut olla miettimättä, miksi jouluna synttäreitään viettävä Jeesus oli juhlan kunniaksi laitettu alttarisivennyksessä olevalle ristille roikkumaan. Olisi varmasti mukavampaa pitää juhlat vaikka siellä Mäkkärissä, pohdin.

Joulu oli lapsuusperheellemme enemmänkin yhdessäolon, tonttujen ja – näin aikuisena kun sitä mietin – pimeän talviajan kauneuden juhla. Vaikka olen syntynyt kesällä, minä olen jouluajan lapsi, hämärän turvallisessa pehmeydessä kehräävä kotikissa, joka voisi hyvin viettää vaikka koko talviajan sohvannurkassa glögiä juoden, konvehteja napsien ja jouluelokuvia katsellen.

Villen lapsuusperheessä joulua ei sen sijaan koskaan ole vietetty. Se on kuulemma kapitalistisen ylikuluttamisen juhla, jossa ei ole jäljellä mitään juhlan alkuperäisestä ajatuksesta. Ei Villenkään perheessä uskonnollisia ole oltu, päinvastoin, joten en tiedä, miten he sitten joulua soisivat vietettävän. Varmaankin jotain nauriksia järsien, puhisen joskus itsekseni, kun minun ja Villen joulunviettotavat kolisevat kulmistaan yhteen, vielä kahdeksan yhteisen vuoden jälkeenkin.

Joulun sijaan Villen lapsuusperheessä on juhlistettu kekriä, josta

en ollut ennen tapaamistamme kuullutkaan. Sadonkorjuuta ja maatilaa syystöitä juhlistava kekri on Villen mukaan ollut aikaisemmin vuoden tärkein juhla, kunnes sitä alettiin joskus vuosisatoja sitten pitää pakanallisena. Kekriin kun kuului kaikenlaista jännää ja mystistä, kuten lanttujen kovertamista kauniiksi lyhdyiksi, taikojen tekemistä tulevan sadon varmistamiseksi ja juhlasaunan pitämistä lämpimänä myös kuolleille läheisille, jotka kekrin aikaan pääsivät tuonpuoleisesta maan päälle vierailemaan.

Omaan makuuni sellainen juhla kuulostaa vähän liian maa-kellarinhajuiselta ja vieraalta, kuin ajatus juhla-aterian kattamisesta hautausmaalle. Onneksi kekriin kuuluu myös ruuasta nauttiminen yötä myöten, tanssiminen ja erilaiset seuraleikit, sillä niiden päälle minä kyllä ymmärrän! Olemme onnistuneet yhdistämään Villen ja minun juhlaperinteitä meidän perheen yhteisiksi perinteiksi.

Havahdun ajatuksistani, kun piparimuotit vihdoin löytyvät, ihan muualta kuin piti, ylähyllyltä pakasterasiasekasorron takaa. Kapuan ähkäisten alas tiskipöydältä.

Miten ihan vähän aikaa sitten pystyin punnertamaan itseni kahdella kädellä lapsuuskodin tiskikaapille ja hyppäämään sieltä alas lasi kädessä? Nyt ajatuskin kauhistuttaa – juomalasi käsissään hyppivä lapsi! – ja etenkin sattuu polviin. Pitäisi todellakin käydä salilla useammin, vaikka en tiedä, mikä kuntosalilaite on erityisesti tarkoitettu rutisevien ja vihlovien polvien voimistamiseen. En ymmärrä, miten minulle yhtäkkiä on alkanut ilmaantua moisia vanhojen ihmisten vaivoja, 35-vuotiaalle! Voisivatko ne johtua raskausajasta? Mutta Lumi on jo neljävuotias, ja polvissa on alkanut vasta nyt tuntua siltä kuin joku yrittäisi louhia niitä teräväpiikkisellä hakulla.

Villeltä ei edes kehtaa kysyä neuvoa, hän kun liikuskelee luonostaan kuin ihmishahmon ottanut vahva kissaeläin. Siihen lei-

jonamaiseen olemukseen minä alun perin ihastuinkin sellaisella vatsanpohjasta ottavalla nopeudella, että tuntuu kuin olisin tipah-
tanut kallionkielekkeeltä alas – mutta niin rakkauden keventä-
mänä, että uskalsin luottaa, ettei tällä kertaa satu.

Eikä Ville sitä paitsi ymmärrä, miksi pitäisi käydä salilla juok-
semassa seinää tuijottaen, kun voi mennä metsään. Tai miksi
maksaa siitä, että voi heilutella puntteja, kun voi heilutella kir-
vestä mökin polttopuita tehdessään. Hän on niitä ihmisiä, jotka
leikkipuistossakin jaksavat koko ajan pysyä liikkeessä ja ihan kuin
leikkien pitävät itsensä kunnossa.

”Oliko leikkipuistossa muita?” kysäisen. Ville hymähtää ja
nyökkää kohti kohmeista vettä valuvaa ikkunaa. Sisäpihan vasta-
päisissä ikkunoissa loistavat valot näyttävät sateen läpi kuin kan-
gastukselta. ”Ihan kahdestaan oltiin Lumin kanssa.”

Marraskuu on ollut sateinen, eikä kalenterikuukauden vaihtu-
minen näytä vaihtavan säätä sen jouluisemmaksi. Onneksi vielä
on aikaa monenmoisien jouluisten taikojen tapahtua...

”Tässä glöginne, juuri kuten haluatte, kourallisella rusinoita
ja muutamalla mantelilla”, Ville sanoo ja ojentaa lasin minulle
teatraalisesti. Pyöräytän silmiäni hymyillen, kiitän ja otan lasin
käsiini. Hengitän syvään kardemumman, mustaherukan ja nei-
likan tuoksua, mutta en vielä hörppää. Rusinoiden on annettava
paisua ja kerätä glögiä itseensä. Pelkästä tuoksustakin tulee jo jou-
luinen olo.

Lumi porhaltaa keppi toisessa kädessään keittiöön. ”Täällä
tuoksuu ihan siltä, että te herkuttelette”, hän kiljahtaa skannates-
saan ruskeilla silmillään keittiön tasoja tuoksun alkulähdettä et-
sien. ”Ihan oikein nuuskittu, täällä juodaan glögiä!” Ville sanoo,
asettaa yhden kolmesta mukista pöydälle ja nostaa Lumin istu-
maan koroketuolilleen pöydän päähän. Lumi katsoo epäillen juo-
maa mutta innostuu sitten huomattessaan siellä killuvat rusinat.

Hän alkaa yksitellen kaivaa rusinoita juomasta pienillä sormillaan. Hätkähdän, mutta Ville ehtii toppuutella huoltani: ”Lämmittin Lumin juomaa vain nimeksi.”

Hymyilen muka huojentuneena, vaikka oikeastaan olen huolissani siitä, että Lumin rusinakaivaukset ovat meneillään juuri isoäidin perintölasissa. Mutta en nyt ala vääntää siitä, sillä samasta asiasta on puhuttu niin monesti ennenkin. Vaikka kauneimmatkin astiat on tehty käytettäväiksi, minun mielestäni muovimuki on turvallisin niin kauan kuin edelleen vähintään kerran kuu-kaudessa lasi rikkoontuu. Villen mielestä muovimuki ei ole turvallinen, sillä siitä irtoaa lapsen juomaan jotain hiukkasia, joita ei edes ihmissilmillä näe. Miksi lasten tavarat sitten pääsääntöisesti on tehty muovista, jos se kerran on niin vaarallista, muti-sen, mutta vain hiljaa mielessäni, vaikka Ville kyllä katselee minua kuin arvaisi ajatukseni.

”Hei, jos mä kaivan esiin sen vanhan lastenjoululevyn sillä aikaa, kun sä laitat piparkakkujen leivontahommat valmiiksi?” Ville sanoo kuin sovittelun riitaa, jota ei ole edes käyty. ”Joo, sen pitäisi olla samalla hyllyllä kuin muidenkin lastenlevyjen”, sanon ja noston Lumin mukia ottaakseni sen alta pöytäliinan pois.

Marimekon Isot kivet -kuosi on saanut ylleen ison glögitahran, joten kannan liinan suoraan pyykkikoriin. Mattoa meillä ei ruokapöydän alla ole, mutta sen verran jännitystä lapsiperhe-elämään minä kauneuden nimissä tahdon, että pöydällä pidetään liinaa. Saahan ne sitten pestyä – kun vain ehtisi pyörittää konetta siihen tahtiin kuin pyykkiä syntyy.

Suihkutan pöydälle pesuainetta ja pyyhin sen rätillä. Noston keittiökaappien päältä esiin jauhipurkin ja levitän molemmin puolin pöytää kevyen kerroksen vehnäjauhoja. Repäisen taikina-paketin auki, venytän taikinan summittaisesti kahteen osaan ja asettelen taikinanökäreet ja piparkakkumuotit pöydälle.

Kaulin löytyy laatikostosta, ja sen päällä olevasta pölykerroksesta voi laskea, koska sitä on viimeksi käytetty. En ole pullantuoksuinen äiti, mutta lähikahvilan tarjoamat croissantit tuoksuvatkin paljon paremmalta! Kaulin muutti luokseni Villen mukana, sitä ennen kaulimena toimi – niinä harvoina pizzailtoina, kun jotain taikinaa lyttäävää työvälinettä edes tarvitsin – milloin mikäkin, yleensä tyhjä viinipullo.

Olohuoneesta kuuluu rahinaa, ja sitten neula löytää vuosikymmeniä sitten tallennetut sävelet. Kirkasääniset lapset laulavat Tonttupolkkaa ihan kuin lapsuudessani, kun paketoimme äitini kanssa lahjoja sellofaaniin ja niin kovaksi pinnoitettuun joululahjapaperiin, että sen reunoista sai paperihaavoja, jos ei ollut varovainen. Juuri kun olen uppoamassa muistoihini, laulun sekaan nousee vielä kirkkaampi ääni. Vaativa, vihaiseen taittava kirkas ääni.

”Keppi halusi kans maistaa, mutta sitten se teki tuhmasti ja kaatoi koko joulujuoman”, Lumi ulvoo naama ruttuisena kuin Star Warsin Yodalla. Naama vain on vihreän sijaan muuttumassa koko ajan punaisemmaksi ja punaisemmaksi. ”Ei se mitään rakas”, sanon, enkä tiedä, osoitanko sanani enemmän Lumille vai itselleni. Keppi sojottaa isoäidin lasimukissa, joka on nyt kaatuneena pöydälle. Lasi on kuitenkin ihme kyllä ehjä. ”Vahinkoja sattuu ja niistä oppii.”

Nostan Lumin syliini ja alan kantaa häntä kylpyhuoneeseen. ”Voitko sä...?” sanon keittiöön tulleelle Villelle ja nyökkään kohti epämääräisessä rusinaliejussa lainehtivaa pöytää, tuolia ja lattiaa.

Kylpyhuoneessa riisun Lumin mekon. ”Mekkokin taisi haluta osansa glögistä”, sanon ja pöristäen Lumin paljasta vatsaa. Lapsi kikattaa ja muistaa sitten keppinsä vakavoituen. ”Ehtiköhän Keppi nyt saada yhtään lökiä?” ”Mä luulen, että se on nyt hörppi-

nyt vatsansa ihan täyteen, ja seuraavan mukillisen saat juoda ihan vain sinä”, vastaan. Lumi nyrpistää nykeröä nenäänsä miettiväisenä, kunnes ilme kirkastuu ja hän nyökkää.

Pesen Lumin kasvot ja kaulan lavuaarin yllä ja kuivaan hänet pehmoiseen mutta kammottavan räikeän väriseen muumipyyhkeeseen. Mutta jos kylpypuuhat sujuvat paremmin näin, on kirkkaanpunainen Pikku Myy tervetullut meidän skandinaavista Rivieraan henkivään spahamme. Tai siis siihen, mitä siitä näkyy pyykkiliniessä kuivuvien vaatteiden ja rättipatterilla noruvien ulkohanskojen ja haalarin alta. Vilkaisen vielä pyykkikorin vieressä lojuvaa koria; se on täynnä käyttämättömiä kestovaippoja, jotka pitäisi myydä, kun vain ehtisi. Äh.

Lupaani itselleni pyhästi, että myyn ne kyllä heti kun töissä vähän helpottaa, ja nappaan pyykkinarulta beigen ribbimekon. Se ei ole yhtään niin hyvin jouluiiseen tunnelmaan sopiva kuin pyykkikorin reunalla retkottava sammaleenvihreä röyhelömekko, mutta menköön nyt. Vedän mekon varovasti Lumin pään yli, suoristan mekon helmat ja moiskautan suikon Lumin nenänpäähän. Hän väläyttää suloisen hymyn ja lähtee juoksemaan kohti keittiötä. Huomaan, että toinen villasukka on tipahtanut jonnekin hänen jalastaan. Ai niin, se villasukka!

Kävelen eteiseen ja kaivelen kenkävuoresta kahta pientä violettia talvikumisaapasta. Vieressä on kyllä komero, jonne saisi järjesteltyä niin ulkovaatteet kuin kengätkin, mutta kaikki riisuvat sisään tullessaan kaiken päältänsä tähän: muutaman koulun naulakkoon, joka tietävästi on jossain tuolla muhkuraisen toppavaatevuoren alla, ja kenkätelineeseen, joka näyttää siltä kuin olisi milloin tahansa jäämässä toimestaan sairaseläkkeelle.

Sukka löytyy kosteana myttynä Lumin toisen saappaan kärkestä. Suoristan sukan kävellessäni takaisin kylpyhuoneeseen ja asettelen sen rättipatterille kuivumaan. Vedän käteni puuskaan

vyötäisilleni, hymyilen tyytyväisenä ja nyökkään. Huomenna arki-
viikko alkaa mukavasti, kun on kuivat villasukat, jotka vetäistä jal-
kaan. Pitää vielä muistaa etsiä toinenkin sukista. Miten vähästä
sitä tunteekaan itsensä nykyisin supersankariksi!

Keittiössä pysähdyn ovensuuhun. LP-levy on edennyt Nisse-
polkkaan, ja Ville on saanut sytytettyä kynttilät ja kaulittua
molemmat taikinat, joiden tiedän näkemättäkin olevan millin-
tarkasti yhtä ohuet kauttaaltaan. Lumi on kontillaan tuolilla ja
pitelee toisessa kädessään muumimuottia, toisessa sydänmuottia.
Hän painelee niillä taikinaa, kieli karkaa vasempaan suupieleen,
ihan kuten minulla keskittyessäni. Ville seisoo Lumin takana,
ohjaa häntä hellästi asettelemaan muumia ja sydäntä taikinaan
vähän vähemmän summamutikassa.

”Ai hei”, Ville huomaa minut. ”Me laitettiin sulle jo valmiiksi
tuo toinen taikina.” Lumi taputtaa käsiään niin, että jauhot pöl-
lyvät. ”Niin laitettiin, isin kanssa laitettiin! Tuu jo äiti tuu!” Lumi
sanoo ja nousee innostuneena seisomaan tuolille, kädet yhä pöy-
dällä taikinassa. Ville on asetellut kynttilät toiselle puolelle pöy-
tää, mutta ne tärisivät silti. ”Tuun tuun”, hymyilen. ”Mutta istu-
han nyt takaisin tuoliin.”

Lumi ojentaa minulle sydämen muotoisen muotin. Hänkin
jo tietää, miten tärkeä se minulle on. ”Sä voit pitää sen. Mä tein
jo monta sydäntä, ja muumipiparit sitä paitsi maistuvat parem-
milta!” Lumi ilmoittaa. ”Luulenpa, että ne maistuvat siksi parem-
milta, että muumimuotilla tulee isompia pipareita”, nauran ja
muistan viime vuoden, kun lapsi oli jakanut piparit meille kol-
melle päiväkodissa oppimaansa tapaan tarkasti tasan. Minä ja
Ville saimme pelkkiä sydänpipareita ja Lumi muumipipareita,
jotka ovat ainakin kolme kertaa isompia kooltaan.

Ville latoo pipareita pellille sitä mukaa kuin minä ja Lumi niitä
muoteilla taikinasta irrotamme. Valtaosa muumien hännistä taker-

tuu kiinni pöytään ja katkeaa. Vilkaisen Lumia, mutta ihmeekseni hän ei ala itkeä eikä edes harmistu. Ehkä jonkinlainen ripaus syyseuraussuhteen ymmärrystä on jo tarttunut mukaan, sillä palaneista hännistä ei meillä tykkää kukaan, ei edes piparisina.

Kun ensimmäinen taikina on rei'itetty muoteilla, Ville kaulitsee Lumin taikinarippeen uudeksi taikinal Levyksi, minä omani. Omani on joka kohdasta eripaksuinen, minkä huomaa ihan paljaalla silmälläkin. Kun muutaman kierroksen jälkeen taikina-kikkareista ei saa enää kaulittua mitään taikinal Levyn tapaista, Ville pyörittelee niistä pötkylän ja kieputtaa sen sitten kasaksi kuin pehmiksen. "Kakka-emoji!" Ville ilmoittaa, ja Lumi on tikahtua nauruunsa. Katson läjää ja huomautan kulmat kysyvästi koholla: "Sille kohotellaan kulmia, että mun sydämet on vähän eripaksuisia, mutta sitten sä väännät pellille tuollaisen pökäleesi!"

LP-levy on hiljentynyt, kaikki piparit paistettu ja keittiössä leijailee tuoksu, johon voisin käpertyä lepäämään. Uuniin asti päätyneet muuminhännät ovat palaneet, sydämien reunoja on mustunut ja kolmeen osaan jakamamme kakkaemoji on jäänyt raa'aksi sisäلتä. Se on itse asiassa tosi hyvää, piparitaikinaa ja piparkakkua samassa pökäleessä.

"Nyt koristellaan loput", Lumi sanoo ja katsoo tiskipöydällä olevia strösseleitä silmät innostuksesta säihkyen. Minä ja Ville taas katsomme kelloa ja sitten toisiamme. "Ei hitsit muru, ei me kyllä tänään enää ehditä", sanon ja otan kasvoilleni harmistuneen ilmeen. "Mutta huomenna sitten, se on parempikin niin, kun piparit saavat jäähtyä rauhassa ja ehditään ihan ajan kanssa koristella..." Lauseeni jää kesken, kun keittiön täyttää haukkova hengitys, joka purkautuu lohduttomaan itkuun.

"Mutta kun mä ha-ha-ha-luuuuuuuun!", Lumi saa huohotettua itkunpurskahdusten väliin. Otan Lumia kädestä kiinni – yh, ovatpas ne rasvaisen tahmeat – ja koetan jatkaa rauhallisesti. "Mä

ymmärrän, että sua harmittaa kovasti. Muakin harmittaa, luulin ihan, että ehdittäisiin, mutta nyt kello on jo seitsemän ja huomenna on päiväkotipäivä ja...” ”Mä en halua päiväkotiin, mä haluan koristella pipareita, mä haluaaaaaan”, Lumi huutaa kiihtyvän itkun lomasta. ”Kyllä, kyllä, huomenna me sitten koristellaan...” ”Mä en halua huomenna, en halua, en halua, eeeeeen!”

Väsytys alkaa nipistää ja nykiä vasemman silmäkulman takana. ”Okei, no jos nyt mennään iltapesuille, saat sitten vielä syödä yhden piparin”, ehdotan. Itku taukoaa kuin saksilla leikkaamalla ja jäljelle jää vain hikattava niiskutus. Lumi puntaroi ehdotustani ja toteaa sitten: ”Okei, jos sitten saan yhden muumipiparin.”

Uhkailu, kiristys, lahjominen, mitä näitä nyt on. Miten taas meninkään vetämään jonkin niistä takataskusta. Huomaan, että Ville miettii ihan samaa ottaessaan kädestä kiinni Lumia, joka näyttää jo siltä, ettei muista koskaan halunneensakaan koristella pipareita. Mulkaisen Villeä paljon puhuvasti takaisin. Olisi itse hoitanut tilanteen paremmin, mutta sen sijaan hän vain seisoi siinä vieressä, mitään sanomatta, piparikakka kädessään kuin jotain ”vuoden vanhempi” -palkintoa odottaen.

Suihkun jälkeen istahdan sohvalle, ja Lumi kiipeää kylpyviittaa yllään syliini. Hän nakertaa pipariaan, ja minä luen hänelle tarinaa Muumilaakson talvesta. Yleensä Lumi tahtoo meidän lukevan jotain kuvakirjaa, mutta Taikatalvi-kirja lumoa hänet kuten minut lapsena, kun isoäiti luki kirjaa minulle isossa takorautaisessa parisängyssään, jossa oli niin paljon tilaa, että minäkin mahduin yökylässä ollessani nukkumaan siinä vaikka poikittain. Oli ihana nukahtaa sängyn ylle kaartuvia samettiverhoja katsellen, painavien täkkien alla maaten ja kuunnellen isoäidin hivenen käheää ääntä hänen lukiessaan Muumipeikon ensimmäisestä kosketuksesta talven ihmeisiin.

En ole ehtinyt lukea edes kahta sivua, kun huomaan Lumin nukkuvan. Puoliksi syöty pipari retkottaa hänen kädessään, kylpyviitalla on murusia. Ei hitto, pitäisi vielä pestä hampaat. Katson piparia, sitten Lumin raukeita kasvoja. Jos hänet nyt herättää, edessä on ainakin kahden tunnin hulinointi ja nukutus, jossa viimeisenä nukahtaa nukutettava itse. Jos joku tahtoo hämmästyttävän pitäviä todisteita mikropäikkäreiden piristävästä voimasta, kannattaa haalia testiryhmään nelivuotiaita.

Ei kai nyt yksi ilta mitään haittaa, pestään sitten aamulla kaksi kertaa kauemmin, päätän. Sitä paitsi täksi illaksi on vielä muita suunnitelmia.

Sujautan kirjan väliin kirjanmerkin, pudistelen muruset kylpyviitasta lattialle ja työnnän ne siitä jalallani sohvan alle. Nostan Lumin pään nojaamaan olkapäähäni ja nousen ähkäisten ylös sohvalta. Ville on siivoamassa keittiötä ja antaa ohi kulkiessamme suukon Lumille. ”Hyvää yötä rakas”, hän kuiskaa ja katsoo sitten minua. ”Nähdään pian ylhäällä.” Leijonanharja kutittaa vatsaani.

Kannan Lumin rappusia ylös ja työnnän hänen huoneensa oven auki jalallani. Kompuroin pimeässä sängyn luo ja lasken Lumin siihen. Lumi ynähtää unissaan ja nipistää silmiään lujemmin kiinni, kun napsautan lukuvalon päälle. Kaivan kaapista puhtaan yöpaidan, yöhousut ja pikkuhousut. Sitten tajuan, että hampaidenpesun lisäksi myös iltapissa jäi hoitamatta. Haen pikkuvessasta varmuudeksi vielä housuvaipan, jonka sujautan nukkuvan Lumin päälle. Pujottaessani yöpaidan pääaukkoa Lumin pään yli lapsi herää hetkeksi, vilkaisee minua kuin jostain toisesta todellisuudesta käsin ja valahtaa sitten yhtä nopeasti takaisin uneen.

Vedän peiton Lumin ylle ja silitän hänen poskeaan. ”Kauniita unia kulta”, suputan Lumin pörhöisten hiusten joukkoon ja suukotan hellästi hänen poskeaan. Sammutan lukuvalon ja onnistun

hiippailemaan ovelle osumatta tälläkään kertaa yhteenkään lattialle lojumaan jätettyyn Pets-ansaan.

Makuuhuoneessa Ville taittelee juuri päiväpeittoa sivuun. Pysähdyn sängyn toiselle puolelle ja katson häntä kysyvästi hymyillen. Ville kuitenkin ohittaa katseeni, on raapivinaan niskaansa keskittyneenä ja rojahtaa sitten sängylle. ”Hohhoh, kylläpäs väsyttää”, hän huokaisee ja kuin sanojensa vakuudeksi vielä haukottelee leukaperät loksuen. Hän alkaa möyhiä keskittyneesti tyynyään – niin kuin sillä olisi mitään väliä, sillä Ville nukkuu makeasti vaikka reppu päänsä alle mytättynä.

Seison yhä sängyn vieressä, kun hän asettelee peittoaan ylleen hyvän tovin ja sammuttaa sitten oman puolensa lukuvalon. Räpytellen silmiäni hämmästyneenä mutta sujahdan sitten omalle puolelleni sänkyä. Painaudun Villen kehoa vasten ja sujautan käteni kysyvästi hänen rintakehälleen. Olen juuri avaamassa suuni, kun Ville taputtaa kättäni kuin huonosti kohonnutta leipätaikinaa ja antaa sitten sukon yhä avoinna olevalle suulleni. ”Nukutaan nyt, huomenna on taas maanantai ja kaikenlaista hässäkkää koko viikko, ja ulkoilma jotenkin ramaisee nyt ihan kauheasti. Rakastan sua”, hän pulputtaa yhteen putkeen ja kääntää sitten kylkeään.

Katson hämmentyneenä selkää ja sitten kelloani, joka näyttää hädin tuskin iltayhdeksää.

Päivisin meidän välillämme vallitsee vielä lämpö, mutta iltoihin on hiipinyt viileys, joka tuntuu muuttuvan pakkaseksi nopeammin kuin Helsingin joulukuinen sää. Jos en pian keksi, miten saada kipinä aikaiseksi, ei silkkinauhalle tule käyttöä tänä jouluna.

2. joulukuuta, maanantai

Kuola on kuivunut tahmean kiristäväksi vanaksi suupieleeni, kun herään helkkyvään kilinään ja sitä seuraavaan Mariah Careyn hunajaiseen ääneen. Venyttän raukeana jäseniäni ja haparoin vieressä olevaa tyhjää tilaa. Ville on jo herännyt, kuten aamuyöllä väliin kömpinyt Lumikin. Vieressäni on enää epämääräinen kasa isopäisiä pehmoeläimiä. Pyyhkäisen suupieleen kiinnittyneet hius-suortuvat irti ja napsautan yöpöydällä olevan valaisimen päälle.

All I want for Christmas is you -kappaleen pianonostatus alkaa soida, eikä sitä kukaan voi vastustaa – paitsi ehkä ne muutenkin epäilyttävät ihmiset, jotka jättävät konvehtirasian ananastäytteiset suklaat syömättä. Jouluna kukaan ei saa jäädä yksin, ei konvehtirasiaankaan!

Otan tukea ruutukankaalla päällystetystä sängynpäädystä ja nousen seisomaan flanellilakanoiden sekaan. Mariahin tahti yltyy, ja minä nostan kädet ilmaan ja hytkytän lantiotani puolelta toiselle niin, että satiinisen yömekkoni pitsihelmat huojuvat kuin jääriitteinen meri Kaivopuistossa.

Ville ilmestyy ovensuuhun ja jää nojailemaan karmin silmät hymyä väreillen. ”Olinkin aistivinani, että tämä korvamato pyrkii luikertelemaan salakavalasti aivoihini”, hän sanoo ja jatkaa: ”Eikö me sovittu, että et vaihda tätä herätyssoittoääneksi, ennen kuin vasta aikaisintaan viikko ennen aattoa?”

Näytän kieltäni ja kiihdytän tahtia. Heiluttelen olkapäitäni vuorotellen eteen ja taa, ja jos puhelimeni kaiuttimet siihen kykenisivät, kanelin tuoksuinen hunaja alkaisi valua Mariahin laulun mukana niistä ulos. Villen katse laskeutuu silmistäni alemmas. ”Emma sä tiedät, mitä sun tanssiminen ilman rintsikoita saa mussa aikaan”, hän sanoo ääni käheänä ja ottaa askeleen kohti sänkyä.

”Pyyhkimään!” kajahtaa alakerrasta. Vilkaisemme Villen kanssa toisiamme, pyöräytämme silmiämme lähes samassa tahdissa ja purskahdamme nauruun.

”Mä voin mennä”, Ville sanoo, nostaa minut varovasti alas sängyltä ja sujauttaa kuolasta koppuraisen suortuvan korvani taakse. Miten hyvältä hänen läheisyytensä tuntuukaan, kuin kodilta kodin sisällä. Nousen varpaileni ja haparoin huuleni Villen huulille. ”Olisi niin ihana suudella sillä tavalla kuin joskus ennen, niin että mikään huulirasva ei auttanut niihin rohtumiin”, kuiskaan.

Ville hymyilee ja irrottautuu halauksesta. ”Okei, mutta pese hampaat ensin. Tämä on oikeaa elämää, ei mitään saippuaooppe-
raa”, hän sanoo nenäänsä pidellen ja kieltään suusta ulos tunkien. ”Ja sammuta tuo”, hän ulvahtaa osoittaen puhelintani, jossa jouluinen herätysääneni näemmä jatkaa jo toista kierrostaan. Ville iskee silmää ja jättää minut hölmistyneenä seisomaan hämääjän makuuhuoneeseen.

Kävelen pikkuvessaan halun yhä tykyttäessä alavatsalla. En kertakaikkisesti ymmärrä tätä. Miten Ville on välillä kanssani kuin sulana pulppuavaa laavaa ja välillä hohkaa kylmyyttä kuin syysaamuinen siirtokivilohkare, jolle istuessaan saisi varmasti isoäidin varoitusten mukaisesti pissatulehduksen. Jos siis edes pääsisi ensin kiipeämään siirtokivilohkareen kalsean viileää pinta-
taa pitkin sen päälle.

Hönkäisen kämmenillä muodostamaani kuppiin, nuuhkaisen ja irvistän. Okei, tämän ymmärrän. Henkeni haisee kuin pöytään liian pitkäksi aikaa jääneet joulukalat.

Puristan hammasharjaan nokareen tahnaa, ja sähköinen hurina täyttää pääni samalla, kun tahna alkaa vaahdota suussani. Alan käydä läpi päivän to do -listaa ja tuijotan hammastahna-roiskeisesta peilistä kuvajaistani. Ensimmäiseksi listalle merkittävään: varaa aika kampaajalle. Tyvikasvu näkyy tuhkaan taittuvan vaaleissa hiuksissa, mutta ei sellaisella boheemin chicillä tavalla kuin Carrie Bradshaw'lla. Keskijakauksen molemmin puolin on kuin spraypurkillä vedetty tummemmat viivat.

Alakerrassa tuoksuu kahvi, ja otan mukillisen kiitollisena vastaan Villeltä. Lumi järsii pöydän ääressä banaaniaan. Onnekas hobitti – hän tulee saamaan toisen aamupalan vielä päiväkodissa. Olimme alkuun yrittäneet Villen kanssa nopeuttaa aamuja ja viedä Lumin suoraan päiväkotiin aamupalalle. Siitä ei kuitenkaan ollut tullut mitään. Lumi sai nälkäisenä nimeensä lisäkkeen, sillä hänestä kuoriutui silloin kokoaan isompi hirviö. Nälkäinen Lumi-hirviö karjui niin, että rappukäytävässä asti kaikui, ja viimeistään holtittomalla töminällä yltympäriinsä juokseminen sai meidät hiljentämään melun millä vain suuhun sujahtavalla ruualla. Olen varma, että meidän lisäksemme tupla-aamupalapäätöksestä on tyytyväinen myös alakerrassa asuva parikymppinen pariskunta.

”Onnistuit kuorimaan banaanin oikealla tavalla?” kysäisen Villeltä ja hän hymähtää. ”Joo, tällä kertaa muistin aukaista banaanin siitä päästä, jossa ei ole oksanhankaa jäljellä. Enkä avanut sitä enempää kuin kolmen sentin matkalta, jotta lumihirviö sai sitten omilla tassuillaan avata loput.”

Kävelen kahvimuki kädessä kylpyhuoneeseen ja nykäisen peiliakaapin ovet auki. Levitän kasvoilleni meikkivoiteen ja panen

ilolla merkille, että silmänympärykset eivät näytä siltä kuin pandakarhu olisi yön aikana käynyt vaihtamassa naamoja kansani. Vaikka Lumi kiipeääkin joka yö jossain välissä parisänkyymme, tuntuu hyvältä saada hänet tuhisemaan viereen öisin. Tuntuu kuin nukkuisin itsekin silloin paremmin, koko pesue tiiviisti siinä lähelläni.

Vielä puuteri, poskipuna, ripsiväri ja kulmakarvojen harjaus. Olen niitä onnekkaita, joiden kulmakarvat kasvoivat takaisin vuosituhannen vaihteen avohakkuupinsetöinnin jäljiltä. Luonnollisesti tummat kulmani kehystävät ruskeita silmiäni, ja vaikka toivoisin pikkuisen nenäni olevan vähän aristokraattisempi, näytän aika söpöltä. Kuin satuolennolta tai anime-elokuvien päähahmolta kuten Ville sanoo, ja hyvinä päivinä näen sen saman myös itse. Valitsen vielä tummanpunaisen huulipun, jonka nimi on ”Power Lady”. Tänään on edessä työpäivä, johon tarvitaan Ferrarin-punaisen huulipun voimaa.

Hörppään kahvikupin tyhjäksi ja vien sen tiskikoneeseen. Ville istuu pöydän ääressä voileipää mutustaen ja Helsingin Sanomia lukien. Lumi muussaa banaania sanomalehden yhteen kulmaan.

”Ootko varma, ettet tahdo aamupalaa?” Ville kysyy. Pudistan päätäni ja nappaan pressopannusta toisen kupillisen kahvia kannelliseen termosmukiin. ”Vaikka olenkin hobittien sukua, pärjään hyvin toimiston aamupalalla”, sanon ja suukotan molemmat. Lumin pehmoiset posket maistuvat banaanilta, ja näemmä hailakan keltaista mönjää on myös hänen savannikissan harjan tavoin kihartuvissa hiuksissaan. ”Kiitos, että voit sekä viedä että hakea Lumin tänään päiväkodista”, huikkaan vielä eteisestä, kun teen riskipäätöksen ja vedän jalkaani ohutpohjaiset nahkasaappaat sääennusteista piittaamatta.

Kävelen Hämeentielle ja ennätän juuri paikalle kolisevaan kutosen ratikkaan. Jään seisomaan haitarikeskiosan tuntumaan,

koetan nojata itseni tukevasti seinään. Raitiovaunu on täynnä ihmisiä; tuoksuu kohmeinen joulukuu, kahvi ja jokin pistävä, luultavasti virtsa. Vaikka voisin tuhлата puolet palkastani laadukaisiin tuoksukynttilöihin ja raahaan kotona pesemämme pyykit taloyhtiön pesutupaan vain saadakseni mankeloinnista niihin rapean raikkaan lakanapyykin tuoksun, en jostain syystä hädäkähdä ikäviäkään hajuja.

Villellä meni kauan tottua Helsingin tuoksuihin, kun hän oli muuttanut Lappeenrannasta luokseni Kallioon. Fleminginkadun pikkuyksiössäni oli toimimaton liesi, vessanpytyssä halkeamia kuin maanjäristyksen jäljiltä, ja naapurit olivat yöeläimiä tai vampyyreita siitä päätellen, etten koskaan nähnyt heitä ja kuulin seinien takaa ääniä vain illankajon ja aamuhämärän välissä. Mutta rakastin huikentelevaista huonekorkeutta, ikkunasyvennyksiä ja sitä, että ikkunat avaamalla kaupunki tuli sisään asuntooni ääniä ja hajuja myöten. Saatoimme viettää Villen kanssa iltoja ikkunasyvennyksessä istuen, sipsejä syöden, viiniä juoden ja alhaalla kuhisevaa katua katsellen. Koskaan ei tiennyt, mitä oli luvassa, mutta se oli varmaa, että säpinää riitti.

Fleminginkadulta muutimme vain muutaman kivenheiton päähän Vallilaan, Sturenkadulle. Saimme hämmästyseksemme pankkilainan omaan asuntoon, vaikka pankkivirkailija suhtautui Villen mittavista säästöistä huolimatta ynseästi hänen yrittäjyyteensä ja ammattiinsa valokuvaajana. Minun tuottajan työni televisiotuotantoyhtiössä vaikutti kuitenkin pankkivirkailijasta tarpeeksi uskottavalta, siitä huolimatta, etten ollut säästänyt etukäteen sentin senttiä. Viimeistään kun kerroin tuottaneeni muun muassa Tosielämän tavikset- ja Stadilaiset skutsissa -sarjat, hän mutisi tyytyväisenä ja nakutti konettaan.

Lopputulena saimme lainan. Sen sekä Villen säästöjen turvin ostimme kaksion Vallilasta. En ollut tajunnut, että kotiinkin voi rakastua. Sen lankkulattioihin, sen historiaa tallettaneisiin seiniin ja kahteen suuntaan antaviin ikkunoihin. Teetin seinälle puuteripinkin sävyisen julisteen, jossa lukee ”Oma koti kullan kallis”, eikä se ollut tai ole ironista vaan täysin totta. Siis siinä mielessä, että koti oli kallis – pankkilainaa on yhä niin paljon, etten uskalla edes ajatella – mutta myös siten, että yhtäkkiä koti tuntui paikalta, jonka arvoa ei voinut mitata rahassa. Se on minun ja Villen koti, siellä asui rakkaus. Asuu, korjaan ajatuksiani ja annan tilaa Hakaniemestä kyytiin nouseville kulkijoille.

Isoäidin kuolema seuraavana vuonna oli suuri suru, mutta se toi mukanaan vielä toisenlaisen järkytyksen. Isoäiti oli jättänyt jälkeensä mittavan perinnön, josta valtaosa oli suunnattu minulle ja loput Helsingin eläinsuojeluyhdistykselle toiveella, että summalla autettaisiin etenkin kodittomia kissoja. En tiedä, mitä kissat rahoillaan tekivät, mutta me rakensimme omillani kotimme yläpuolella olevalle ullakolle toisen kerroksen.

Entiset asukkaat olivat taloyhtiön muiden ylimmän kerroksen asukkaiden kanssa hankkineet sitä varten jo tarpeelliset selvitykset ja luvat. Meille jäi vain lupien päivitys sekä käytännön tekeminen eli toisin sanoen tolkkuttomien summien kaataminen erinäisten arkkitehtien, putkareiden, maalareiden, timpureiden ja rautakauppojen pankkitileille. Ville puuhaili remontissa mukana sen, minkä omilta töiltään ehti, mutta minä nostin kädet suosiolla pystyyn. Olen taitava lakkaamaan kynteni, mutta sen isommat kunnostusprojektit jätän suosiolla ammattilaisille.

Ullakolle laajennettuun yläkertaan tuli kaksi makuuhuonetta, joista toisen hyllyt täytimme kirjoilla ja LP-levyillä, ja nostimme huoneen keskelle kaksi isoäidin vanhaa nojatuolia vastatusten.

Olin teettänyt niiden plyysisten päällisten tilalle verhoilijalla beiget villakankaiset päälliset. Toiseen makuuhuoneeseen siirsimme alakerran vanhasta makuuhuoneesta parisänkymme. Alakerran makuuhuoneesta osa napsaistiin portaille, mutta tilaa vapautui myös työhuoneelle.

Vaikka etäisyyttä Kallion- ja Vallilan-kodin välillä oli vain reilu kilometri, tunnelmaltaan harppaus oli isompi. Uuden kodin toisista ikkunoista katsoessa avautui näkymä puistoon, toisista eläväiselle ja puiden reunustamalle sisäpihalle. Mutta onneksi kaupunki tuoksuu myös Vallilassa. Meiran kahvi- ja mausteteh- taan tuoksu kulkeutuu tuulten mukana sillan toisellekin puolen, ja etenkin kesäisin ilma on sakeanaan sikermää asfalttia, lähei- sen siirtolapuutarhan kukkivia kasveja, pizzaa ja ihmistä. Hikeä, farkkukangasta, hiekkaa, pesemättömiä hiuksia ja äitelän tunk- kaista huuhteluainetta. Tuulisella säällä mertakin.

Ikkunat avaamalla ei enää päässyt osaksi jokapäiväistä jännitys- näytelmää, mutta sen sijaan ikkunan takana odotti vieraan kiehtova maailma. Taloyhtiömme oli jo silloin täynnä lapsiperheitä. Sisäpihan keinulla ja hiekkalaatikolla oli aamuvarhaisesta lähtien menossa pienien taapertajien marssi, joka näytti ylhäältä ikku- nastamme katsoen kuin joidenkin suloisten eläinvauvojen päät- tömältä vaellukselta, törmäilyltä ja muksahtelulta. Isommat lap- set potkivat palloa ja hyppivät narua pihaa kiertävällä asfaltilla, vaikka olin kuullut, etteivät nykylapset enää pelaa kuin puheli- millaan tai hypi kuin tasohyppelypeleissä. Lasten vanhemmat notkuivat penkeillä tai grillikatoksella, ja etenkin kesäisin he sai- vat seuraa myös muista talon asukkaista.

Silloin aloin ensimmäistä kertaa tuntea tätä polttavaa, sisus- kaluja rutistavaa ja kaikesta järjellisestä irrallista tarvetta. Halua, suoranaista tykyttävää pakkoa saada olla osa tuota sisäpihan maailmaa. Ajatukseni lipuvat Lumiin ja yhtäkkiä muistan. Ai niin